

Textos recuperats: La capella de Sant Sebastià de Vilassar de Dalt

per F. Martí i Julià

Al Butlletí del Grup Excursionista Premià (any IV, núm. 43, Premià de Mar, novembre de 1930), i a la secció «Notes històriques del Maresme», hi ha aquest article d'avui, escrit pel nostre ja vell conegut en Francesc d'Assís i Julià, «Paco Martín», membre actiu d'aquell centre cultural de la població veïna. Només hi hem de dir que en aquells «tres-cents cinquanta anys» de què es parla al començament del tercer paràgraf hem d'afegir-hi seixanta-i-tants més, que és el temps que ha transcorregut d'ençà que fou escrit... I que la fotografia que hi acompanyem és de Pau Galbany, feta expressament a principis dels anys cinquanta per a la Monografia de Lluís Guardiola. BAS.

Qui no coneix la capella —senzilla, però bella— de Sant Sebastià, de Vilassar de Dalt?

Escaientment situada al capdamunt del coll partioner dels actuals municipis de Santa Creu de Cabrils i de Sant Genís de Vilassar, sembla haver estat bastida per vetllar el son perenne dels qui jauen en la terra sagrada del Cementiri de la vila veïna. I no és pas així.

Perquè fa més de tres-cents cinquanta anys que el gloriós soldat romà i màrtir Sant Sebastià té en aquella encontrada un petit santuari bastit per la pietat dels nostres avantpassats del segle XVI, agrairent a haver-los lliurat del terrible mal de la pesta; malaltia horrible, per al guariment de la qual és sollicitat l'ajut espiritual de Sant Sebastià.

Ermites dedicades en aquest sant se'n troben arreu de Catalunya i de tot el món. Atenent els precés dels bons amics del «Grup Excursionista Premià», donarem a conèixer algunes dades històriques de la Capella de Sant Sebastià.

Arquitectònicament parlant, la fàbrica de l'ermita no té cap valor. Una senzillesa, però, de línies encantadora en el seu conjunt. Un portal artístic amb una mena de petxina aixafada. Un finestral espitlleral al seu damunt. Dues petites finestres per banda i un humil campanaret on galleja una campana que el 1904 en substituï una altra amb bells relleus, que fou furtada el 1903.

L'interior de la capella és d'estil ogival en degradació i té volta sostinguda amb tres arcs que arrenquen de tres carteres fixades a les parets laterals. D'aquestes parteixen quatre arestes que acaben a la volta, ajuntant els extrems una clau.

La volta té tres claus: la del presbiteri que porta gravada la imatge de Sant Sebastià travessat amb sagetes, la del mig de la capella amb un gerro, i la del cor amb el nom de Jesús.

El que té més valor, per no dir l'únic que té valor de debó en aquesta capella, és el retaule. Obra admirable de molt bon gust i d'estil plateresc, de les minúcies de la constitució del qual prometo fer un aplec de dades per omplir unes altres quartilles en un altre número d'aquest BUTLLETÍ.

També consta, en el mateix lloc, el pagament a Cebrià Germmir (a) Roldós, de 10 lliures per l'obra de serrar; a Pere Joan Mas, el de 5 lliures per cinc pins, tot per la fusta; i a

Bartolomeu Vehil, el de 30 sous per adobar una bóta per tenir aigua a la nova esglesieta i per fer tres pedretes per a la mateixa.

De la bacina de Sant Sebastià, el dia 9 de juliol, els Obrers i Jurats en retiraren 14 lliures i 6 sous.

Com que les obres continuaven i els cabals s'acabaven, hom demanà al 22 d'octubre, a Pere Joan Mas, la quantitat de 100 lliures, el qual les va deixar amb bona voluntat. Aquesta quantitat s'havia de tornar, i fou tornada, amb el que feren amb el preu de la cera venuda a mossèn Pasqual, mossèn Cabanyes, candelers, ciutadans de Barcelona.

Mossèn Mas fa constar que la devoció a Sant Sebastià havia d'ésser aleshores molt fervent, per poder tornar tan fàcilment un manlleu de 100 lliures amb el producte de la cera oferta al sant.

Per qüestions entre el rajoler En Toni i el Comú o Universitat de Vilassar, es varen entretenir les obres. Fins i tot consta que el 1572, hi va intervenir la Reial Audència de Barcelona.

El 1573, amb el producte de la venda del blat de l'obra de Sant Sebastià, els jurats Salvador Veills i Agustí Canal (a) Estrany compraren la rajola a Cristòfol Vehils.

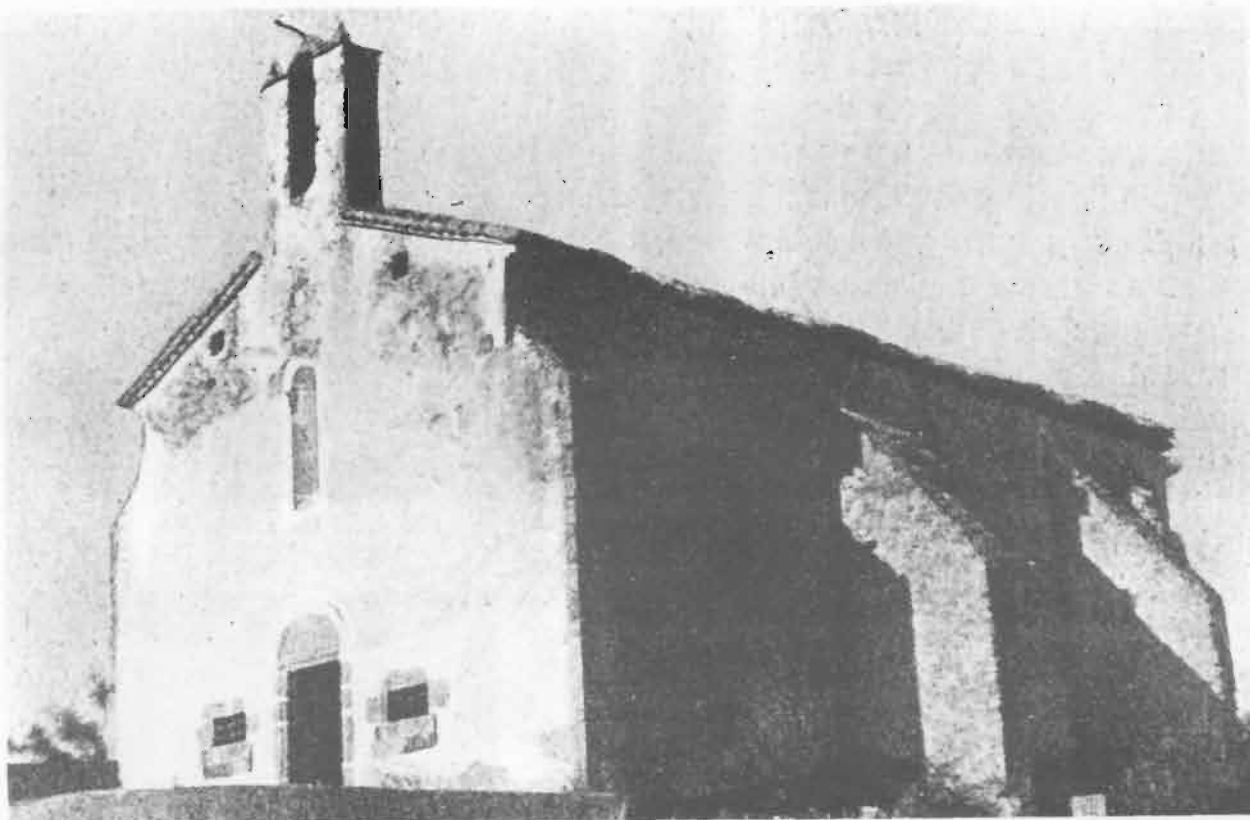
El baciner de Sant Sebastià va lliurar el 1576, a Joan Verivol, 14 lliures, 2 sous i 8 diners, per feina feta a les obres de la nova ermita. També es va comprar unes 25 quarteres de calç.

Sembla que les obres s'acabaren el 1578 any que es fa el tracte per a la construcció del retaule de l'altar major amb mestre Joan, entallador —escultor de Mataró—.

El 1750 es va donar més consistència a l'obra, amb la construcció de dos contraforts. I de 1768, són les dues finestres del presbiteri.

Aquesta és la història de la construcció de l'ermita de Sant Sebastià, que corona el collet que separa Cabrils de Vilassar de Dalt.

Renovem la nostra gratitud a mossèn Josep Mas, arxiver de la Catedral de Barcelona, gràcies als treballs del qual podem avui donar compte d'aquests apunts monogràfics als nostres lectors.

SINGLADURES

Butlletí del Museu de la Marina de Vilassar

Número 17 - Gener de 1994

Edita: **Museu de la Marina de Vilassar**
Av. Eduard Ferrés i Puig s/n
08340 VILASSAR DE MAR (El Maresme)
Tel. 750 21 21

Impressió: **Oikos-Tau** - Vilassar de Mar

Temporal que patí el petrolier «Puentes G. Rodríguez» el 1956,
en aigües de l'Atlàntic.
Donació de M. Teresa Maltas.